

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás	
Tárgy	304.8
Hely	
Idő	"1962"
Személy	

Szerző: V. A.

Cím:

MAGYAR NEMZET

1962. aug. 19.
Eredmények, gondok, tervek
a Ferencváros kulturális életében

A Ferencvárosban, Budapest IX. kerületében az 1960-as népszámlálás idején 94 717 ember lakott. Az azóta épülő új lakótelepen mintegy tízezeren élnek. A Ferencváros szomorú nevezetességei közé tartozott annak idején Európa egyik leghírhedtebb nyomornegyede, a Valéria-telep — emlékéért ma állandó dokumentációs kiállítás őrzi az új lakótelepen, a Dési-Huber utcában — és a nem kevésbé hírhedt »dzsumbuj«.

Az emlékeket sem feledhetjük, ha a Ferencváros mai közművelődési helyzetéről tudósítjuk az olvasót. A kerületi tanács ülése a közelmúltban foglalkozott kulturális kérdésekkel. A tanács népművelési csoportja gondos munkával mérte fel az utolsó három esztendőben elért fejlődést, elemezte az aktuális problémákat. Érdemes szólni róluk azért is, mert az eredmények és problémák nagy része, meggyőződésünk szerint nemcsak a Ferencvárost érinti. Hasonlókat találhatunk a főváros számos kerületében, s más városokban is.

Több könyv

A kerületben jelenleg három könyvüzlet működik, folyamatosan emelkedő forgalommal. Emellett közel száz üzemben dolgozik könyvpropagandista. 1961-ben 183, 62-ben 171 helyen rendeztek könyvvásárt. És még így is kevés a könyvüzlet. Nincs például könyvesbolt az új lakótelepen és több utcai könyvárusító pavilon is elférne még a kerületben.

A könyvvásárlás adatai mellett érdemes figyelni a kerületi könyvtárak növekvő népszerűségét is. Áprilisban már hírt adtunk a ferencvárosi könyvtári napokról, arról is, hogy ezek során a Tűzoltó utcában új könyvkölcsönző állomást nyitottak meg. Azóta a kis kölcsönzőbe 431 olvasó iratkozott be. A kerületben három Szabó Ervin Könyvtárfiók működik és több, a Tűzoltó utcaihoz hasonló kölcsönzőhely. Tavasszal magunk is meggyőződünk arról, milyen nagy jelentőségű munkát folytat például az Illatos úti Szabó Ervin Könyvtárfiók az új olvasók nevelésében. Azt is láttuk, hogy a könyvtár elhelyezése a túlságosan »szerény« keretek között, egy iskola épületében, nem a legszerencsésebb. Egyetértünk tehát azzal az elgondolással, hogy ez a könyvtár új, méltóbb helyiséget kapjon.

Néhány részlet a tervek közül: a Boráros téri könyvtárat modern, szabadpolcos rendszerű kölcsönzővé akarják átalakítani. (Az úgynevezett szabadpolcos kölcsönzési rendszer

eddig a legtöbb helyen, ahol próbálkoztak vele, kitűnően bevált. Az emberek szeretnek maguk válogatni a könyvek között, egyedül kikeresni az olvasnivalót.) Az egyik könyvtár gyermekrésztlegét a most épülő gyönyörű úttörőházba helyezik át, s az így felszabaduló helyen tovább bővítik a felnőtt könyvtárat. És ami a legfontosabb: az új lakótelepen valószínűleg a jövő évben nagy, modern, mintegy háromszáz négyzetméter alapterületű könyvtár nyílik.

Kevesebb mozilátogató

Elgondolkoztató adatok kerültek napvilágra, amikor néhány üzemben megvizsgálták a közönségszervezők munkáját. Úgy látszott, hogy a dolgozók érdeklődése a színházművészet iránt nem érte még el azt a fokot, amelyet valamilyen óhajtanánk, természetesen nemcsak a IX. kerületben. Nem vitatjuk a közönségszervezés jelentőségét, s azt sem, hogy a színházjárók számának alakulását több külső tényező is befolyásolja. Meggyőződésünk azonban, hogy a jó műsorpolitika a legjobb közönségszervező, ezzel pedig az utóbbi időben bizony többekévesébe adások maradtak színházaink.

Hasonló következtetésekre kell jutnunk akkor is, ha — ezúttal a Ferencvárosban — a filmszínházak látogatottsági adatait vizsgáljuk. Az elmúlt évhez viszonyítva is elég jelentősen csökkent a kerületi mozik látogatottsága. Azok számára, akik ezt a televízió elterjedésének tulajdonítják elsősorban, »megnyugtatóként« elmondhatjuk, hogy a kerületben található TV-készülékek száma nincs arányban a mozilátogatók számának csökkenésével. A tanácsülésen elhangzott beszámoló szerint a mozi népszerűségének csorbulása a televízió mellett még két okra vezethető vissza: a filmhiányra és a közönség igényének növekedésére. Hadd tegyük ehhez hozzá: a sokszor vitatható film-műsorpolitikára, a magyar filmgyártás hullámvölgyére és nem utolsósorban a közönség egy részében a kétségtelen fejlődés mellett is még megtalálható maradi, kispolgári szemléletre.

Tanulni akarnak

Mint országszerte, itt is a tudásvágy, a tudományos érdeklődés terjedéséről számolt be a tanács ülésének a kerület népművelési csoportvezetője, Xantus Zoltán. 1959 őszétől 1962 júliusig 2773 tudományos ismeretterjesztő előadás hangzott el a kerületben s az előadások száma évről évre

emelkedett. A tapasztalatok itt is azt mutatják, hogy egy különösen érdekes előadás, jó előadó vagy népszerű szemléletési forma után fellendült a hallgatók érdeklődése és a régi mellett új hallgatók is jelentkeztek. A Magyar Gyapjúfonó és Szövőgyárban például a munkásakadémia jól összeállított tematikája és az első jól sikerült előadás nyomán azonnal még két tagozatot kellett a sorozatot folytatni. Ezek a tapasztalatok is újra aláhúzzák a színes, élményt adó ismeretterjesztési formák, módszerek jelentőségét.

Évről évre több felnőtt tanuló az általános és a középiskolák esti és levelező tagozatain. A tavalyi 293-mal szemben idén 441-en jártak ipari technikumba, a tavalyi 337-tel szemben 419-en gimnáziumba.

Határozott fejlődés jellemzi a Ferencvárosban folyó kulturális tevékenységet általában. Szólni kell a kerület Hazafias Népfrontbizottságának hasznos kulturális tevékenységéről is. Nagy népszerűsége miatt szert a népfőnt rendezvényei, a különböző népek életét ismertető baráti estek, a belpolitikai és nemzetközi eseményekről adott tájékoztatók, a kisiparosok számára szervezett ankétok, az emlékünnepek.

Fejlődik a zenei élet, több jó énekkar működik a Ferencvárosban. Figyelmet érdemelnek az író-olvasó találkozók, a munkások és művészek találkozói is. Jellemző színfolt a kerület kulturális életében a fotóművészet népszerűsége. Számos üzemben és a kerületi művelődési házban fotokiállítást rendeztek. A kerületben 21 fotoszakkör tevékenykedik. Az amatőr fotósok szakmai irányítására fototanácsot szerveznek és a tél folyamán a Hazafias Népfronttal közösen összevont kerületi fotoszakköri kiállítás rendezését tervezik.

Az értékes eredmények mellett számos, általános és helyi jellegű, megoldásra váró probléma is jellemzi még a Ferencváros közművelődési helyzetét. Ezekből jó néhányat mi is ismertettünk. Anyoni azonban bizonyos, hogy a városnegyed, amely egykor hírhedt nyomortanyákkal szegyenkezett, ma már nemcsak anyagilag, fizikailag számolta fel ezt a szörnyű örökséget, hanem egyre közelebb jut a nyomukban járt szellemi sötétség, elmaradottság teljes felszámolásához is.

V. A.